

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Să trăim creștinește?

La întrebarea că de ce religie suntem, răspundem: suntem de religie greco-catolică. Și acest lucru însemnează pentru noi cinste și datorie. Suntem în legea cea adevărată. Datorie, că suntem obligați să câștigăm mărirea lui Dumnezeu înaintea altora, lăsându-l pe Christos între la noi să cînteze cu noi și să salșăiulască în familia noastră. Că suntem într'adevăr creștini greco-catolici, o dovedim cu cartea de botez și cu certificatul de bună-purtare. Pe cea dintâi Părintele ne-o scoate din matricula botezaților, iar certificatul de bună-purtare ni-l face după felul nostru de viață, mai mult ori mai puțin creștinească. La adică flecare am dori să ni se spună că suntem buni, chiar foarte buni creștini greco-catolici. Ori, ca să chiar merităm un asemenea atestat, e de lipsă a respecta următoarele:

Nu vom suferi pe pereții caselor noastre chipuri, fotografii destrăbălate, aduse cîne știte de unde. Ba și obiectele vechi le vom schimba cu altele noi și curate, căci câte haine noi ne-am făcut în locul celor vechi. Nu vom celi cărți rele, adevărate cărți de mucegal ce ațâță simțurile tinerilor și bătrânilor. Și-apoi vorba aceea: „spune-mi ce citești, ca să știu supun că cine ești!” De avem asemenea cărți, le vom arde, cum și Apostol Pavel a ars cărțile rele. Citește pe la cel încreștinat de el. Astfel vom face loc cărților de rugăciuni, cărților religioase, de carti cere Părintelui să ni-le procure. Căgarul numai cu plug își stă bine, și creștinul greco-catolic cu cartea de rugăciuni. Alături de aceste cărți ne vom grijii să avem și sf. Rozar, adică 53 de flori, Născători, cinstea Maicii Preaștinte.

De avem vre o gazetă în care nu scrie că nu ni-se spune nimic de religia noastră, ba ni-o chiar atacă. Dacă o vom schimba cu „Unirea Poporului”. Cel care o are și dă-o la alții s'o citească, îndemnându-l să procure. Deoarece această foaie, cu cărțile bune cu timpul ne vor câștiga un bun simț creștinesc, care în continuare ne va îndemna să lăudăm pe Dumnezeu pretutindeni, în biserică, la muncă, la plug, în fabrică,

Școlile confesionale

Cetim în „Tribuna Ardealului” dela Cluj un articol, din care se vede îngrijorarea pentru soarta copiilor din Ardealul cedat, cari, numai din cauza politicii noastre școlare, au rămas fără școală românească. Da, vina guvernelor noastre din cei 24 de ani de îndestulare și fericire este, că s'au șters școlile confesionale și astfel Românii din Ardealul cedat nu mai au școală românească condusă de învățători români, ci numai secții românești pe lângă școlile de stat, conduse de învățători unguri cari știu ceva românește. Dar și acele secții sunt foarte puține și numai în satele curat românești. Vă puteți deci închipui, ce sufer ei pentru incapacitatea vechilor noștri politicieni, cari n'au încăput de școlile confesionale.

Reproducem o parte din articolul publicat în Nr. 577 din 13 Septembrie 1942 al „Tribunei Ardealului”.

„Actualul ministru al cultelor chiar antecesorul său au declarat nu odată că autoritatea de stat

recunoaște dreptul părinților la decizie, în limbă doresc să pe struți copiii lor. Scrie de zile, ne sosesc la redacție, făcând rîntețele proprii demonstrescă îndesjuns că secțiile române, atât la școlile primare, cât și în cele secundare n'au locuri suficiente pentru primirea tuturor elevilor destinați de părinții lor să fie instruiți în aceste instituții.

„Acestei împrejurări se datorește faptul că părinții au fost invitați în cadrul unui articol de ziar, că, în lipsa locurilor vacante, să-și înscrie copiii în orice școală, indiferent de limba de predare”.

Dacă aveam școli confesionale, toate aceste necazuri nu erau. Dar ce folos că o spunem aceasta a nu știu câtea oară, că școlile confesionale, precum vedem, nici așa nu se mai refac. Suntem sortiți, se vede, să fim, glasul celui ce strigă în pustie: reînfințați, pentru Dumnezeu, școlile confesionale!

Dar noi nu vom înceta a striga și a scrie într'ună: reînfințați, Vă rugăm, școlile confesionale!

Vlădicii ardeleni

Episcopul Inocențiu Micu Klein

V.

Lui Patachi i-a urmat Ioan Micu, student la teologie în Tyrnavia. A fost hirotonit preot în mănăstirea din Muncaciu, unde se și călugărise, luând numele de

la ospăț, la botez, în familie, pe stradă, în călătorie, în armată, pe front. Cu alte cuvinte vom deprinde mintea să gândească la Dumnezeu, întima să tubească pe Dumnezeu și limba să vorbească de Dumnezeu. Trăind astfel Părintele poate scrie liniștit în certificatul de bună purtare că suntem creștini greco-catolici deplin între orice împrejurări.

Pr. Octavian Fuliea

Inocențiu, în 1729. În același an a fost ridicat de către împăratul la rangul de baron, dându-i-se numele nobilitar german de Klein. În 1730 a fost consacrat întru episcop în aceeași mănăstire.

După consacrare, Inocențiu Micu Klein s'a dus la Viena, pentru a cere împăratului împlinirea promisiunilor făcute, de a da clerului și poporului românesc drepturi egale cu celelalte popoare conlocuitoare. Intorcându-se acasă, în ziua de 28 Septembrie 1732, a fost introdus cu mare pompă în scaunul episcopal din Făgăraș.

Inocențiu Micu Klein a fost și el un episcop foarte zelos. A făcut și el multe vizitații cano-

nice, predicând pretutindeni Unirea cu Roma. Prin zelul său s'au întors la unire peste 600 preoți, care părăsiseră unirea pe timpul văduviei vlădiciei, când Biserica noastră a fost atacată de mulți apostoli mincinoși veniți de pe meleaguri streine.

La stăruințele sale, Împăratul Carol al VI-lea a schimbat domeniile dela Făgăraș și Gherla cu altele dela Blaj, care aduceau venit mai mari. În 1737 s'a și mutat la Blaj, care de atunci a devenit centrul vieții noastre bisericesti și citadela culturii românești.

Când s'a mutat Inocențiu Micu Klein la Blaj, Blajul nu era decât un sătuleț în jurul unui castel princiar. Inocențiu a adus aici, pe lângă un frumos număr de bisericani și dascăli, și un număr de meseriași și comercianți români, cărora li-s'a spus pe nedreptul „grecii”. A început zidirea falmoasei mănăstiri, a catedralei și a școlilor; a croit piața, azi un frumos parc modern, iar reședința și cancelaria episcopescă și-a așezat-o în vechiul castel al unor prinți. O parte din mănăstire și școli, au fost terminate deja în 1747 și primii călugări români care au învățat carte înaltă la Roma s'au putut așeza în ele: Grigorie Maior, Silvestru Caltani, Gheronite Cotorea, cu care începe frumosul și lungul șir de dascăli luminați ai Blajului.

Inocențiu Micu Klein a obținut de la împărăție eclesie pe seama preoților uniți, loc de casă, biserică și școală și altele. În ziua de 11 Decembrie 1732, împăratul i-a asigurat un loc în dieta țării, pentruca acolo să-și poată apăra drepturile Bisericii și Neamului său necăjit. Din acea zi a început însă pentru sârmanul episcop, o viață de sbucium și de chin și de luptă pentru ridicarea poporului său din robia în care l-au aruncat dușmanii săi de veacuri. Acolo în dietă a pus el baza programului politic al luptărilor ardeleni de mai târziu, program care a dus la 1 Dec. 1918. Acolo în dietă a spus el magnaților și

tuturor reprezentanților națiunilor conlocuitoare, că noi Românii suntem cei mai vechi locuitori ai acestui pământ, că noi aici ne-am născut și n'am venit bătuți de vânturi, ca alții; că suntem

poporul cel mai numeros în Ardeal, și altele multe. Nu e de mirare, deci, dacă discursurile lui stârneau furtuni puternice în dietă și dacă nu odată era să fie aruncat afară pe fereastră.

(Va urma)

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Nu uitați!

În ziua de 11 Martie 1193, muri la Damasc sultanul Saladin. Când a simțit că i-se apropie moartea, a poruncit, să vie la pat purtătorul steagului și-i zise: „Tu mi-ai purtat steagul de atâtea ori în războaiele pe cari le-am avut. Acum să-mi porți și steagul morții și să-l ariți poporului meu“. Stegarul la început nu știa, ce vrea să spună prin aceasta sultanul, dar pe urmă i a explicat. Și, după câteva minute, stegarul sultanului călărea prin străzile Damascului. În mâna dreaptă ținea o lance, de care era legată o pânză simplă asemenea unui steag. Era pânza, în care avea să fie învâluit și înmormântat sultanul. Stegarul se oprea din când în când și striga: „Să știți că regele Răsăritului moare și nu duce cu sine în mormânt decât această pânză sărăcăcioasă“.

Noi ce ducem cu noi?

Când, la 1 Septembrie 1870, la orele 11 și jumătate înainte de amiază se da la Sudan, în Franța, lupta hotărâtoare între armata prusacă și cea franceză, două gloanțe de pușcă nimeriră

în cadrul ceasului din piață, tocmai între numerii 8 și 9, iar ceasul se opri și de atunci stă tot așa, ca să se arate că atunci s'a hotărât soarta poporului francez care pierduse războiul.

Viața omului este, după cum se spune în cartea lui Iov, o luptă. Și, în cuprinsul acestei lupte, vine clipita, când glonte de morții oprește ceasul vieții noastre, iar arătătoarele, adevărate toate noastre, rămân ca încremulate pe loc. De aceea, să muncim lungimea ne umblă ceasul, căci, mai de ziuă nici ceasul, în care Fiul Omului va veni (Mat. 25, 13).

Un boier tânăr trecu odată cu un prieten al său prin fața unei biserici. În biserică tocmai predica preotul, iară ei se opriră pentru o clipită și-l ascultară.

Preotul vorbi despre siguranța morții și despre nesiguranța orei în care vine moartea și spune următoarea asemănare: „Un cerb dormia odată în pădure. Deodată îl trezi un sunet de pușcă. Se sperie puțin, dar adormi din nou, fiindcă nu mai auzi nimic. După o vreme oarecare, auzi a doua pușcătură. Dar nu peste mult adormi din nou. Atunci răsună

pușcătura a treia și cerbul rămase mort pe loc“. Intocmai așa o pățește și păcătosul, fiindcă aude admonițiile morții, și puțin începe a se și gândi la moarte, dar apoi adoarme din nou, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimica.

Boierul a rămas foarte mișcat de asemănarea preotului și se hotărî să se spovedească imediat. Prietenul său însă îl răsă și atâtea-i vorbe, până se lăsă de propunere și-și continuă drumul spre castelul boeresc, unde-și petrecură veseli mai departe toată noaptea. Însă boierului i-se făcu rău, începu a vomă sânge și muri încă în noaptea aceea.

Înainte de moarte îi zise prietenului său: „Prietene, cerbul din pilda preotului sunt eu. Când, înainte cu un an, căzui de pe cal, fu prima pușcătură. A doua pușcătură o am auzit când, înainte cu câteva luni, am fost bolnav de gripă. Aceasta e pușcătura a treia, prietene, să știi că acumă mor: „Isuse Cristoase, fii milostiv mie, păcătosului“, foră cele din urmă cuvinte ale lui.

Ție câte pușcături ți-au sunat deja? Și câte mai ai de auzit? Griji, să n'o pățești și tu ca boierul acesta!

Un boier mare își zidi un castel de toată frumusețea. La feștanie, îi întrebă pe oaspeți: „A nu sunt eu cel mai fericit dintre oameni? Spuneți-mi, ce-mi mai lipsește!“ Unul dintre oaspeți îi răspunse: „Castelul acesta are un mare cusur: Are și uși, prin cari te-or scoate odată afară și te vor duce spre locul de odihnă veșnică“.

Părintele Iuliu

De prin sate

Faptă creștinească

În ziua de 8 Septembrie, 1942, s'a servit un pios păstas, în biserica noastră din Cămărașul jud. Cluj-Turda, pentru eroii căzuți în acest războiu. — Cândul creștinesc l-a avut credinciosul Ioan Chiorean. Alexandru, care în zilele acestea s'a întors rănit de pe front.

Slujba păstasului a fost săvârșită de p. Ioan Aldea, biserică fiind plină de credincioși. La sfârșit părintele a spus câteva cuvinte vrednice de luat aminte. Toată atenția a vărsat lacrimi de duioasă recunoștință pentru eroii scumpei, cari și-au vărsat sângele pentru cruce.

Cămărașul se numără printre puținele comune, care până în prezent nu are nici un mort pe câmpul de luptă. Credem că aceasta se datorește, în bună parte, zelului nostru preot, care se roagă în fiecare zi Bunului Dumnezeu și Precăruței Fecloare Maria, ca să feriască de primejdi și de moarte și să ocrotească pe cei plecați la datoria sfântă.

Fapta pilduitoare a credinciosului Ioan Chiorean este vrednică de toată lauda. De-ar avea cât de mulți imitatori! Numai cu ajutorul lui Dumnezeu se poate învinge puternicul dușman al Crucii.

Unul din cei de față

Serbarea din Aruncata

În frunța comună Aruncata, jud. Cluj, situată la câțiva km. de vechinica frontieră dinspre apus, s'a organizat, în ziua de 15 August c. (Sf. Maria), o binecunoscută serbare artistică-națională, sub conducerea Sf. Sale Pr. Vasile Popa, parohul local, învăț. Ion Salăgeanu și stud. teolog Ion Păuca, cu ajutorul tinerimii din loc. Venitul serbării a fost destinat ridicării unei cruci în fața școlii primare.

Programul serbării a început la ora 4 cu sfințirea st. cruci, la care au participat toți locuitorii comunei și mulți din comunele vecine. După serviciul divin al sfințirii, p. Vasile Popa, a rostit o cuvântare, în care prin cuvinte dulci a arătat suferințele nemurimului nostru, precum și drumul de glorie ce și-l clădește azi sub pașii ziditorilor de

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Cântec

Hai, hai,
Vers de naiu
Tânguios și trăgănat,
Greu ca noaptea cu bănat,
Blând ca geana norului,
Greu ca plumbul dorului,
Cetină de gând amar,
Cald ca lacrima de jar, —
Hai, hai,
Cânt de naiu,
Plângi cu mine azi cât vrei —
Scutură-mi nădejdi
Ca toamna livezile
Să rămân cracă uscată,
Vânt s'o bată, ploii s'o bată,
Ploii de toamnă cu ison
Reci ca noaptea fără somn,
Hăulind vieța să treacă
Peste inima-mi bănată
Și să plângi cu mine tu,
Cânt de naiu,
Ori mă lasă și te du!...

Hai, hai,
Vers de naiu,
Greu-i, pe nime să n'ai!
Să-ți prăvăli viața, biata,
Ca pe iazuri sterpe apa,
Să trăiești străin pe lume,

Să n'ai capul un' ți-l pune,
Să te treci păduri de gând —
Fulg de păpădie'n vânt,
Să-i ții umbră la pământ!...

Hăi, țigan,
Zi tu, cum n'ai zis șohan!
Foc să-ți scapere'n arcuș
După anii mei apuși —
Și-apoi las-o cătingan
Că mi-e sufletul orfan!...

Hăi, țigan,
Trage-o, cum n'ai tras șohan
Și-apoi ia-o mai domol
Că'nșelările mă dor,
Ochi de iniști, păr bălai,
Doruri ce le mângăiai,
Vatră eu tăciune stâns,
Față podidită'n plâns...

Hăi, țigan,
Trage-o, cum n'ai tras șohan
Că mi-e capul bolovan —
Și norocul mort de-un an!...

I. SALANȚIU

Scrisoare dela Stalingrad

Având răgaz să stau puțin pe gânduri,
Îți scriu, mamă, din tranșeu aceste rânduri,
Și dorul meu să-l port acum pe drum,
[departe;
Deaceia-ți scriu, măicuță, acum această
[carte
Primit-am chiar acum un plic de acasă
Ce mi l-ai scris cu lacrimi pe-a ta față
Eu te înțeleg prea bine, mamă dragă,

Dar când e țara'n luptă, nu-i de șagă,
Așa că plânge-ți dorul și durerea
Și la icoană cată-ți mângăierea,
Căci Dumnezeu cel drept tot nu mă lasă
Și voi veni volnic din nou acasă.
Ne-om bucura apoi cu cântece și glume
Mi-oi face apoi și eu un rost în lume
Și-oi povesti ori unde mă voi duce
Din lupta pentru neam și sfânta cruce.
Va trece totul, mamă, ai credință,
Noi mergem tot mereu spre biruință
Și vor veni iar zilele senine!
Nu duce grijă mare despre mine —
Pornim iar tunul... deci închel răvașul
Un lucru, doar să știe și vrăjmașul
Că eu pe aicea îmi apăr bine glia
Și lupt, c'aceasta îmi este datoria.

Scrisă de sergent
ROȘIAN NICULAE
com Secășel jud. Târnava Mică

Sfântul Iosafat

(martir al Sf. Uniri, sec. XVII)

de Iosif E. Naghiu

3 Vlădica Iosafat.

În 1618 e numit Episcop de Block. În scaunul episcopal sfântul Iosafat a fost același muncitor și de obște rugător, mereu îngrijorat de sufletele ce i-s'au încredințat. Se zice că într-o zi s'a dus să viziteze bolnavii. La întoarcere i au ieșit înainte foarte mulți cerșitori. Le a dat

tuturora câte ceva. Iată că mai vine un biet șchiop și îi cere un mic ajutor. Vlădica nu mai avea nici un ban în buzunar. Imediat își desbracă paliul și îi dă cerșitorului, îndemnându-l să-l lase amanet, ca să poată lua bani, spre a-și cumpăra lucrurile cari îi sunt de trebuință.

De însemnat: Vlădica Iosafat era arhieru-vicar al bătrânului arhiepiscop Ghedeon. După moartea lui Ghedeon, sfântul Iosafat e numit arhiepiscop. În timpul păstoririi sale s'au organizat cursuri pentru pregătirea preoților. A chemat călugări învățați dintre lezuiți, ca să pregătească pe tinerii cari simt în ei chemare spre sfânta preoție. A reparat catedrala și a făcut multe apăsăminte bisericesti. S'a îngrijit ca preoții să fie cât mai activi. Pentru răspândirea evlaviei în popor a tipărit cărți catolice pe cari le a răspândit în toate parohiile. S'a îngrijit ca în toate școlile să se învețe catechismul. Deși era mereu ocupat cu grijile Arhiepiscopiei, a scris și câteva cărți de teologie. Într-o carte a sa vorbește despre sinodul din Florența, ținut în 1439. În acel sinod bisericile din Răsărit au recunoscut pe Papa, urmașul sfântului

nouă ai soldaților mareșalului An-
...
programul a continuat cu șezătoarea cultu-
...
localul școlii primare. S'au remar-
...
de cor: Doina lui Lucaci, Vrem
...
Hotarul vechiu și Ardealul, exe-
...
Hotarul mixt al tineretului din co-
...
de corul cu deosebită dibăcie de dnii
...
condus și Ioan Pinea stud. teolog.
...
geanu și Ioan Pinea stud. teolog.
...
declamați s'a remarcat poezia
...
"declamați s'a remarcat poezia
...
lăticul e'n războiu", recitată de ele-
...
Papa Dorin, cu un adevărat simț ar-

După terminarea programului, asistența
...
a întinat „Imnul renașterii
...
", după care cu o însuflețire de
...
brăț la braț, intelectual și țaran,
...
"hora mare".
...
Serbarea din comuna Aruncata a turnat
...
fiecarei român o nouă și puter-
...
nădejde în dreptatea cauzei românești
...
peste fi exemplu de stăncă românească,
...
la vremelnicul hotar ce desparte
...
de același sânge.
...
De pe crucea din fața școlii primare din
...
Ardealului, răstignitul privește peste sfântul
...
Ardealului...

Un Mighindoala — Tr.-Mare

Zerete mari din Capitală au publicat în
...
a. c. nenorocirea din comuna Mi-
...
ndoala, unde, din cauza deplasării de
...
organele județene au decis transfe-
...
locuitorilor.

La urma deplasării de teren a suferit și
...
biserica, crepând în 11 locuri, devenind
...
imposibilă, servindu-se sf. Liturghie în
...
liber până în prezent. Duminică în 13
...
septembrie a. c. s'a făcut binecuvântarea
...
noului locaș de închinare în casele paro-
...
le nou construite, unde s'a improvisat o
...
care să servească credincioșilor din
...
astă comună de corabie mântuitoare.

Binecuvântarea s'a făcut de Păr. Tra-
...
Lincariu paroh din Bula și Păr. Vasile
...
paroh în Petiș, adm. parohial în
...
Mighindoala, care în dimineața zilei de Du-
...
mă a săvârșit sfințirea apei, binecu-
...
vântarea noului locaș, ducând Sf. Eu-
...
carie din vechiul locaș în cadrul foarte
...
modern și cântări religioase, fiind de față
...
toate de sărbătoare întreg poporul cre-
...
știn.

St. Petru, vârhovnicul aposto-
...
lor, de cap văzut al întregii bi-
...
ceri creștine. Din nefericire nu
...
au respectat iscăliturile și ju-
...
răminte, căci după câțiva timp
...
n'au voit să recunoască pe
...
St. Petru Părinte Papa dela Roma.

Stăntul Iosafat a scris o carte
...
"Apărarea Unirii" — în care
...
arată că toate neamurile pă-
...
ntului trebuie să asculte întru
...
bisericești de Sfântul Părinte
...
dela Roma, ca să fie, după
...
scrie în Sfânta Scriptură,
...
"o turmă și un păstor". Mântui-
...
a întemeiat o singură bise-
...
că și s'a rugat că toți să fie
...
na. A mai scris Catechismul,
...
artii pastorale în cari dă îndru-
...
preoților, precum și statori
...
solos pentru călugări.

Stăntul Vlădică Iosafat și-a pe-
...
cent viața în post și rugăciuni.
...
ostul este armă puternică îm-
...
potriva ispitelor. E țaria pustni-
...
lor și arma de neînvins a călu-
...
știlor. Într'o poezie citim urmă-
...
toarele:

Vai de ei de nepostelnici
...
Cari nu-și postesc posturile
...
Na-și ajună ajunurile.
...
Adecea se bătea singur cu bi-

La sfârșitul sf. Liturghii Părintele Lin-
...
cariu a arătat într'o cuvântare foarte cu-
...
prinzătoare rostul noului locaș, îndemnând
...
credincioșii să cerceteze sf. slujbe ca și în
...
vechii locaș de închinare părăsit cu du-
...
rere din cauza nenorocirii abătute.

Păr. Vasile Coman a adus mulțumiri sin-
...
cere poporului pentru interesul avut, de a
...
ajunge prin muncă și mijloace proprii la
...
ziua de azi.

Deosebită mulțumire se cuvine curato-
...
rului primar și cantor Valeriu Popența,
...
membriilor din curatoriat și crâșnicilor Pa-
...
vel Floca și Ioan Ciungu, care aproape
...
zilnic au muncit pentru a ajunge la aceasta.
...
Reuniunea femeilor a împodobit foarte
...
frumos noua biserică, mărturisindu-se și
...
impărtășindu-se în corpore, în semn de
...
mulțumire și recunoștință.

Dumnezeu să răsplătească cu darurile
...
sale celor ce se ostenesc pentru Casa Dom-
...
nului.

Unul din cei de față

Un an dela moartea distinsului
...
dascăl ardelean Octavian Popp

Șercaia. — Zilele acestea s'a împlinit un
...
an dela moartea învățătorului director Oc-
...
tavian Popp, care decenii de-a rândul a fost
...
un far de lumină printre Românii ardeleni
...
și a cărui viață și fapte au fost publicate
...
anul trecut pe această vreme, în „Unirea
...
Poporului”. Împlinindu-se un an dela tre-
...
cerea lui în viața vecinică, în biserica
...
gr-cat. din Vad s'a slujit un parastas pen-
...
tru odihna sufletului lui Octavian Popp,
...
care a fost un ofițer distins al mării ar-
...
mate de învățători români și un muncitor
...
harnic în ogorul vieții sociale, culturale și
...
economice a Românilor dinainte și de după
...
războiul din 1914 - 1918. La această pioasă
...
solemnitate au asistat o mulțime de intelec-
...
tuali și plugari din județul Făgăraș.

Valeriu Crișan.

Pelerinaj la Hundorf

De praznicul Înălțării Sf. Cruci, ca și în
...
anii trecuți, s'a organizat un pelerinaj la
...
Troita din Dealul Hundorfului, ridicată de
...
vrednicul de pomenire Ion Petri-Căprarul
...
și sfințită de marele Mitropolit Vasile în
...
anul 1924.

Numărul pelerinilor, sosiți din zorii zilei
...
din împrejurimi și depărtări, a atins cifra
...
de 1200. S'au apropiat de sf. taine 553 de
...
persoane.

Sf. liturghie a fost slujită de Păr. Gh.
...
Simu protopopol Dumbăvenilor, as' stat de
...
preoți Emil Petri-Hundorf, I. Varna-Dum-
...
brăveni, Zosim Nuțu-Zagăr, Tit Liviu Mol-
...
dovan-Sântoana, Teodor Aldea Ernea, E-
...
mil Crișan Gogan, Ion Todoran Varolea și
...
Petroniu Șerban-Alma. Răspunsurile au fost
...
date de corul Părintelui Petri. — La sfârșit
...
a predicat, impresionând până la lacrimi,
...
Păr. Gheorghe Simu despre jertfa de pe
...
Golgota. Toate spre mărirea lui Dumnezeu.

Primul erou din Roșia-de-Secaș

Duminică 13 Septembrie, în
...
comuna Roșia-de-Secaș s'au fă-
...
cut rugăciuni pentru odihna su-
...
fletului fruntașului Goia Dumitru,
...
primul erou al acestui sat în răs-
...
boiul cu Rusia.

Plugar senin și vesel, plecase
...
pe front în 20 Februarie anul
...
acesta. Infanterist într'un regi-
...
ment ardelean a luat parte la
...
luptele grele dela Harcov și la
...
ofensiva care a pus pe fugă pe
...
Ruși urmărindu-i în 40 de zile,
...
de-a lungul alor 1500 km. Făcân-
...
du-și deplin datoria, a căzut pe
...
câmpul de onoare, în fața Sta-
...
lingradului, cu pușca mitralieră
...
în brațe, în ziua de 23 August
...
la ora când în satele noastre lu-
...
minoase clopotele bisericilor în-
...
vită poporul la rugăciune.

La rugăciunile și jalea văduvei
...
și a celor doi copii orfani s'au
...
alăturat cu toată sinceritatea toți
...
poporenii. Intre cânturarii au fost
...
Pr. Onoriu Damian, dl Ioan O.
...
Damian inv. pens., dl și d-na di-
...
rector Petru Fejică, dl Ștefan
...
Muntean inv., primarul comunei
...
dl Șofron Deac, dl Ștefan Cris-

tea secretar și dl Vasile Mun-
...
tean perceptor de agenție.

Sufletul bun al eroului Dumitru
...
Goia a tresărit, poate din fer-
...
ricirea lui împede, din ceea lume;
...
la rugăciunea așa de caldă a
...
Părintelui Onoriu Damian și la
...
dăioasele rugăciuni ale celor ce
...
l-au cunoscut.

Cu acestea Dumitru Goia se
...
așează în șirul eroilor-mucenici
...
care au murit, ca să trăim și noi
...
și cad ca să ne ridicăm noi. Ei
...
sunt căzuți și cu toate acestea
...
pomenirea lor se face an de an
...
la Înălțarea Domnului, pentru că
...
înșiși jertfa lor însemnează înăl-
...
țare spre ceea ce este frumos,
...
sfânt și mare.

Iacob Goia, stud. teolog

A murit dintr'o palmă. Bătrânul
...
Anton Haszkoto din Timișoara
...
a murit dintr'o palmă pe care
...
i a dat-o dușmanul său, Miclovan
...
Traian. Poliția caută acum pe
...
Miclovan ca să-l aresteze pentru
...
voinicia arătată.

A fost găsit cadavrul ginerelei
...
lui Horthy. Am dat și noi știrea că
...
contele Iuliu Károlyi-junior (=
...
mai tânăr), ginerele guvernato-
...
rului Ungariei Nicolae Horthy,
...
s'a nenorocit, nu mult după fiul ac-
...
cestuia, cu aeroplanul. Acum aflăm
...
din „Tribuna Ardealului” că i-s'a
...
aflat cadavrul în cotitura Dunării,
...
în dreptul pădurii Silling, din
...
hotarul comunei Răckeve. Ca-
...
davrul însă întru atâta a fost de
...
desfigurat, încât numai de pe un
...
lanț de aur și de pe monogramul
...
din căptușala hainelor s'a putut
...
stabili că e cadavrul ginerelei
...
guvernatorului.

ciul, spre a înfrâna pornirile cele
...
trupești.

Intr'o zi a ars palatul de re-
...
ședință. Tocmai atunci primește
...
ordin dela Mitropolitul din No-
...
wogrodeck, să se ducă acolo. I-a
...
ars trăsura, i au ars caii, dar po-
...
runca trebuia împlinită. A plecat
...
imediat cu o căruță țărănească.

4. Martirajul.

Viața sfântă a Sfântului Iosa-
...
fat s'a încoronat cu coroană de
...
martir. Mare a fost prin faptele
...
sale, dar a fost și mai mare prin
...
suferințele sale. A fost ucis mi-
...
șelește pentru credința sa în ora-
...
șul Witebsc în ziua de 12 Noem-
...
vrie 1623. S'a pus la cale un
...
complot. Un oarecare popă
...
neunit cu numele Ilie, în fanatis-
...
mul său, a crezut că face bine,
...
ucigând pe Sfântul Iosafat. Par'că
...
a prevăzut că va muri. Înainte
...
cu o zi a vizitat locul dela cate-
...
drală în care urma să fie tamor-
...
mântat. A fost surprins de com-
...
plotiști, cari mai întâi i-au bătut
...
până la sânge însoțitorii. Sfântul
...
Iosafat i-a întrebat, ce au cu ser-
...
vitorii săi și ca părinte sufletesc
...
și-a ridicat mâna să-i binecuvinte.
...
Criminalii s'au speriat... par'că

voiau să fugă... Tocmai atunci
...
cineva strigă tare: „Loviți-l, uci-
...
deți latinul, papistașul acesta” —
...
și lovește cu un lemn pe Sfân-
...
tul Iosafat tocmai în cap, iar un
...
altul, înarmat cu topor, îl love-
...
ște și mai rău în cap, deschi-
...
zându-i o rană mare. Căzut la
...
pământ Sfântul Iosafat exclamă:
...
„O Doamne, Dumnezeule!”. Cri-
...
minalii auzind că mai poate vorbi,
...
s'au năpustit iar asupra lui. Au
...
tras cu carabina și apoi au înce-
...
put toți să-l lovească. Un câne,
...
cărui Sfântul Iosafat îi dădea
...
adesea să mănânce, a venit să-și
...
apere binefăcătorul. Lătra lângă
...
trupul nelusufflet al Sfântului și
...
nu lăsa pe nimeni să se apropie.
...
Criminalii au omorât cânele și ca
...
să-și bată joc de Sfântul Iosafat,
...
au tăiat în bucăți și trupul lui și
...
trupul cânelui și au amestecat
...
membrele și sângele. Cât e de
...
înfrorător să ucizi pe cineva în
...
felul acesta!..

S'au dus apoi la palatul epis-
...
copal și acolo au omorât pe cei
...
d'n jurul Sfântului Iosafat. Mai
...
mult de cât atât. Au luat rămă-
...
șițele pământeste ale Sfântului și
...
le-au aruncat în apă, legându-le
...
de pietri mari. După câteva zile

au fost scoase din apă. Vestea
...
s'a răspândit în toată lumea. Papa
...
Urban VIII a intervenit la Regele
...
Poloniei, să facă dreptate uniților.

Rămășițele pământeste ale Sfân-
...
tului Iosafat au fost înmormân-
...
tate cu mare cinste în 18 Ianua-
...
rie 1625. La trista ceremonie au
...
participat foarte mulți, fiind con-
...
vinși că participă la preamărirea
...
unui sfânt al lui Dumnezeu. La
...
mormântul său s'au petrecut mai
...
multe minuni. Mult poate rugă-
...
ciunea dreptului în fața lui Dum-
...
nezeu.

5. După moarte.

După moarte Sfântul Iosafat
...
rămâne în credința Rutenilor un
...
model de sfîntenie și de eroism,
...
de martiraj pentru triumful Sfin-
...
tei Uniri. În 12 Noemvrie se fă-
...
ceau în fiecare an pelerinaje la
...
Polock. Dar la această dată dru-
...
murile erau înghețate. Niprul inun-
...
da Mitropolitul Ciprian Zocovschi
...
a cerut în 1678 Papei Inocențiu
...
al IX lea, să admită ca acel pe-
...
lerinaj să se facă în 26 Septem-
...
vrie. Papa a admis cererea. În
...
1705 corpul Sfântului Iosafat a
...
fost transportat la Biala, în Pod-
...
lachia, la castelul Principelui Rad-
...
ziwil. În 1776 prin sfințele moa-

CUM STA LUMEA ȘI TARA

Lupta dela Stalingrad

Pentru cucerirea acestui oraș se poartă de mai multă vreme o luptă înverșunată. Vitezele armate române și germane trebuie să cucerească pas cu pas pământul din jurul acestui oraș. Mai nou se anunță că trupele române și germane au ocupat o parte din acest oraș, după înverșunate lupte de strade. Oricât au încercat bolșevicii ca să respingă pe Germani și Români, n'au izbutit.

Lupta continuă strădă după strădă, bolșevicii primind întăriri și ajutoare din Siberia.

În ținutul Terek, sunt deosemenia lupte înverșunate. Germanii au câștigat și aici biruințe frumoase, spărgând în mai multe locuri liniile de întărituri ale bolșevicilor.

În celelalte părți ale frontului rusesc, trupele germane au respins toate atacurile, prin care bolșevicii au încercat să spargă frontul. La miazănoapte, la Murmansk au fost nimicite trupele rusești, cari au încercat să debarce și să atace pe la spate trupele germane.

ște ale Sfântului Iosafat a fost laviat un mort.

Date fiind numeroase minuni săvârșite an de an, în 29 Iunie 1867 a fost canonizat, adică a fost proclamat Sfânt, de către Papa dela Roma, capul văzut al întregii Biserici, urmașul Sfântului Petru, vârhovnicul apostolilor. Dumnezeu a încoronat cu prea mare cerească evlavie adâncă și jertfa pentru Biserică a celui pe care îl cinștim ca Sfântul Iosafat.

Cântec popular

Floricea floare albastră,
Floare-l România noastră
Ori cât e de milțică
Tot e mândră și volnică
Și de dușman n'are frică

Azi vrăjmașii se strâng roată
Imprejură l toți de odată
Dar ori cât ne'achid vârtoș
Noi vedem ce-l mal frumos
Cerul sus pământul jos.

Sus e împărăția albastră
Jos e țărâșoara noastră
Sus e Dumnezeu cel bun
Jos e neamul cel străbun
Și pe toți am să-l răzbum.

Scrișă de STĂNULEȚ GHEORGHE
Com. Găinari jud. Făgăraș

Lupte pe apă

În luptele pe apă submarinele germane au câștigat biruințe mari, scufundând mai multe vapoare engleze. Așa în Marea Caraibelor și în Oceanul Înghețat de nord au fost scufundate 11 vapoare germane.

În apele îndepărtate ale Pacificului sunt deasemenea lupte înverșunate. Japonezii atacă încontinuu pozițiile americane din insula Guadalcanal. Luptele au început încă în săptămâna trecută. Ultimele știri spun că Japonezii au izbutit să pună piciorul și pe această insulă.

Rebeliunea din India

Focul răscoalei din această țară, nu numai că nu s'a potolit, dar a crescut și mai mult. Răsculații indieni au nimicit 700 birouri de poștă, 500 gări și 1000 posturi de poliție.

După unele vești, numărul celor morți în această răscoală este de peste 5000.

Răscoala continuă cu înverșunare în mai multe părți din India și poliția engleză nu mai poate face față răsculaților.

Pace în Slovenia

În Slovenia, o provincie a vechii Sârbii, au fost fără încetare răscoale, împotriva noii stăpâniri italiene. Acum se anunță că s'a făcut pace și în această țară. Banderile de comuniști cari făceau aceste turburări au fost nimicite.

Evreii au fost oprți să mai angajese creștini

O poruncă aspră de a Mareșalului Antonescu oprește pe Evreii de a mai avea în serviciul lor angajați ca servitori sau muncitori creștini.

Evreii cari vor călca această poruncă vor fi deportați în Transnistria, iar Români vor fi trimiși în lagăre de muncă.

Luptele din Madagascar

Pe această insulă din apropierea Africii, luptele dintre Englezi și francezi continuă. Trupele franceze continuă apărarea împotriva atacurilor engleze. Toate încercările de împăcare au dat greș. Guvernatorul acestei insule a dat ordin tuturor locuitorilor ca să continue lupta împotriva atacurilor engleze.

Răspândiți

„Unirea Poporului”

Incercarea engleză din Africa

Englezii au făcut o încercare de a pune piciorul pe pământul Africii, la Tobruk. Această încercare a dat însă greș și Englezii au avut pierderi foarte mari. După știrile pe cari le dau Italianii, Englezii au pierdut 4 vapoare de război, mai mulți soldați și ofițeri.

O întâmplare năpraznică. La Timișoara, până mai acum câțiva vreme, trăise fericiti soții Ioan Cosma și Maria. S'a incubat însă răul și necazul și în traiul lor care ar fi putut să fie așa de fericit. Ioan Cosma a început să-și bănuiască soția că-l înșală. De aici s'au pornit apoi certurile și nemulțumirile. În urma unei certe, fiind înturiat peste măsură, Ioan Coman a scos un revolver și și-a împușcat soția.

Răscoalele din Irlanda

Țara care a cunoscut cele mai multe revoluții sângeroase

Știrile cari vin din țările apusene spun că în țărișoara Irlanda au izbucnit iarăși răscoalele. Poporul Irlandez s'a răscolat împotriva guvernului englez.

Irlanda este o țărișoară mică, o insulă din grupul insulelor britanice, cari toate unite formează regatul unit al Mării Britanii. Irlandezii nu se împacă, de multă vreme cu Englezii. Intotdeauna ei au dorit să se desfacă de Anglia și să aibă o țară liberă și independentă. Din această cauză și mai ales că Irlandezii sunt catolici, iar Englezii protestanți, o mulțime de răscoale au izbucnit în Irlanda.

Prima răscoală a fost pe la anul 1641. Aceasta a fost înăbușită în sânge, opt ani mai târziu, de către ministrul englez Oliver

Oronwell. De atunci au urmat alte răscoale și prigoane engleze, până în 29 Decembrie 1937, când s'a făcut un armistițiu cu Anglia și Irlanda și-a câștigat o oarecare independență. Noul nume pe care și l-a luat statul irlandez a fost Eire. Această pace însă n'a ținut mult, căci azi au izbucnit în Irlanda noi revoluții sângeroase.

Drumurile Rusiei

— Căile pe unde Rusia se aprovizionează — căile de apă — căi pe uscat —

Soartea războiului din răsărit atârnă în mare parte de drumurile acestei țări, de chipul în care această țară își va mai păstra legăturile cu aliații ei și va fi aprovizionată de ei cu arme, munițiuni și alimente.

După ce va fi ocupat și Stalingradul și Germanii vor ajunge la Astrahan, atunci împotriva Rusiei atârnă numai de proviziile pe cari i-le va mai putea trimite Anglia și America. Legăturile cu aceste țări se vor face pe la Miazănoapte, prin Oceanul Înghețat, prin Siberia și Iran.

Portul la Miazănoapte, pe unde vin vapoarele cu arme și proviziile, străbătând Marea cea Înghețată este Murmansk. Acest port este în continuu bombardat de avioanele germane. El este legat de inima țării și de capitală printr-o linie terată, care a fost tăiată de Finlandezi.

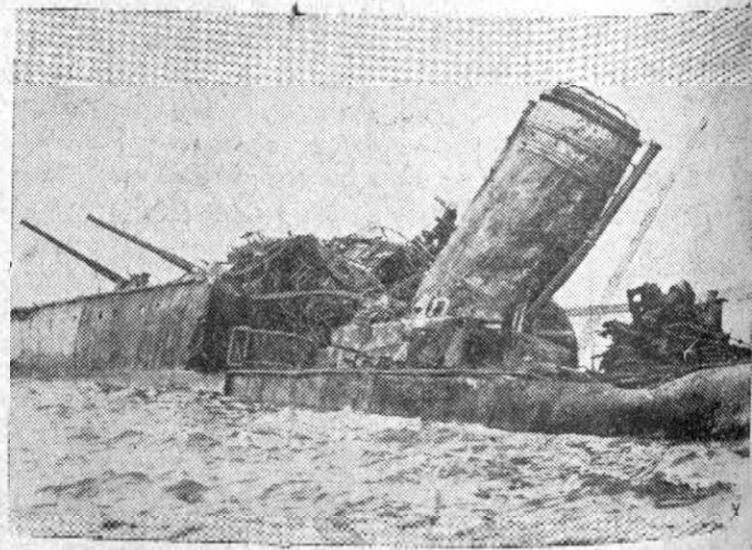
Mai rămân apoi căile pe uscat prin Siberia și prin Iran, pe cari transporturile se fac iarăși foarte anevoios.

Pe unde n'a izbucnit războiul

— Două țări neutre. — Ce politică poartă Turcia și Portugalia. — Conducătorii acestor țări. —

Azi când focul războiului a trecut aproape peste întregă Europa, puține sunt țările cari n'au cunoscut încă amarul și durerea lui. În răsărit a rămas Turcia, iar în apus Portugalia. După trei ani de război aceste țări au rămas încă neutre.

Conducătorul Turciei este al

Un vapor rusesc lovit în plin se scufundă

Știrile săptămânii

Amet Inou. Domnia sa este de parere ca Turcia să poarte o politică de neutralitate activă, să adică să și apere granițele, libertatea și să lucreze după învoielile și tratatele încheiate până la izbucnirea războiului.

Conducătorul Portugaliei este dl. Oliviera Salazar. Acest conducător se gândește de asemenea să poarte o politică de neutralitate și să nu fie de nici o parte. Este hotărât însă ca Portugalia să se apere cu armele atunci când va fi atacată.

Nu se știe însă până când vor putea rămâne neutre aceste țări. Pentru ele să dă azi o mare bătălie diplomatică. În Turcia mai ales vin în continuu trimișii Angliei și Americii, pentru a-i câștiga prietenia.

S'ar putea totuși ca războiul să se sfârșească fără ca aceste țări să și fi spus cuvântul.

Un oraș subpământean

— Londra subpământeană —

Gazetele streine scriu ca despre o mare minunăție de orașul pe care l-au zidit Englezii, la 40 de metri sub pământ, chiar sub străzile Londrei. Acest oraș poate adăposti 35 000 de locuitori. Are o stradă principală, lungă de 800 de metri, cu magazine, și restaurante, crâșmulțe, birouri și spitale. Din această uliță, foarte bine iluminată, se desfac galerii numeroase, dealungul cărora se găsesc locuințe și paturi. Orașul subpământean sau Londra subpământeană are primărie, poliție și măturotori de stradă, ca orice oraș, bine organizat.

Gazetele mai scriu, că Englezii urmăresc să mai zidească și alte orașe subpământene, pentru a se pune la adăpost de bombele dușmanilor.

S'a omorât de teama judecării. Ecaterina Kovacs din Brașov nu se prea avea bine cu chiriașii ei. Certurile au pornit dela lucruri de nimic și i-au dus pe bieții oameni înaintea judecării. Într'una din certurile avute cu chiriașii ei, Ecaterina Kovacs a spus unele vorbe pentru care avea să fie judecată de Curtea Marțială. Simțindu-se vinovată și neștiind cum să scape, nenorocita femeie s'a spânzurat, în podul casei.

Nouile prețuri ale semintei de floarea soarelui. Pentru anul acesta s'au făcut următoarele prețuri la semintele de floarea soarelui, cânepă și in: Floarea soarelui cu 2350 lei kilogramul, cânepa cu 32 lei kilogramul, inul cu 40 lei kilogramul.

Un sătean din județul Putna își omorâă socrul. Într-o locuitorul Ioan Zamfir din comuna Străoanei de Jos, jud. Putna și ginerele său Andrei Popa era de multă vreme o ceartă pentru o vie pe care bătrânul Zamfir o dăduse zestre fetei sale, căsătorită cu Andrei Popa. În săptămâna trecută cei învrăbiți s'au întâlnit la vie, unde s'au certat, apoi s'au bătut. În toial încăierării Andrei Popa și-o lovit socrul cu o sapă în cap omorându-l. — Așa s'a lăsat jalea și moartea în două familii cari ar fi putut fi atât de fericite.

Usturoiul este bun de leac. În vârfu spon ca usturoiul are în el un fel de ulei care are puterea de a omori sămânța bolilor. În chipul acesta el poate fi folosit ca desinfectant. Lucrul acesta este cunoscut în parte și de oamenii mai bătrâni cari în vreme

de molimă se apărau de boală cu usturoi.

O tânără pereche. La primăria orașului Allenstein din Germania s'a încheiat mai în zilele trecute nunta unei perechi „tinere“ de tot. Anume mirele are numai 77 de ani, iar mireasa 72. Ei nădăjduiesc să trăiască încă mulți ani fericiți.

Un an dela moartea generalului Ioanițiu. Joi în săptămâna trecută s'a împlinit un an dela moartea generalului Ioanițiu, fostul șef al Marelui Stat Major al armatei române, căzut în războiul împotriva bolșevicilor. Din prilejul împlinirii unui an dela moartea lui s'a slujit un parastas, la care au fost de față toți membrii guvernului.

Locuitorii cari au cai răioși sau slăbiți vor fi dați în judecată. Toți locuitorii, cari au cai răioși sau slăbiți vor trebui să i arate fără întârziere medicului veterinar, deoarece Ministerul Apărării Naționale a hotărât să pedepsească pe toți aceia cari se vor mai prezenta la rechiziții cu cai slăbiți sau răioși.

Isprava unui sătean hoț. Săteanul Ioan Sopa, din comuna Himbaș jud. Sibiu, s'a dus în grădina femeii Maria Moldovan, de unde a furat mere. Fiind prins de stăpâna grădinii, pe când fura mere, săteanul s'a dat jos din pom, a prins-o de gât, a trântit-o jos și a vrut s-o lege de măr. A fost scăpată de un cumnat al ei, care i-a alergat în ajutor.

Ajutor pentru gazetă. Păr. Alexandru Crișan din Geoagiu a binevoit a ne trimite Lei 100 drept ajutor pentru gazetă li mulțumim și-l rugăm pe Domnul, să-i răsplătească înmiit.

Mai rar atâta dragoste! Părintele Semproun Baina din Lunca Cernii de Jos, episcopia Logojului, ne scrie: „Am cerut Prea-veneratului Ordinariat de Logoj, să rețină costul abonamentului (celor 9 abonați) din salariul meu și să Vi-l trimită. Oamenii fiind săraci, le vine greu să dea bani, astfel că plătesc eu, ei urmând să-mi lucreze în contul abonamentului“. — Iată, câtă dragoste față de presa bună și față de credincioșii săi!

Bacalaureatul liceenilor noștri. La Sibiu dau bacalaureat și cele două licee teoretice din Blaj, pe lângă cele două dela Sibiu și încă altele. În gazetele mari dela București se spune că la geografie examinează Maria Diaconescu profesoară la Blaj. Noi nu cunoaștem la Blaj o profesoară care să poarte acest nume.

Un foc puternic în comuna Poplaca, jud. Sibiu. Un toc pu-

ternic a izbucnit în comuna Poplaca din județul Sibiu, la locuința săteanului Motronea Coman. Focul a izbucnit mai întâi la o șură de paie și s'a întins în întreaga gospodăria, mistuind totul. Cu ajutorul soldaților cantonați în comună, focul a fost stins, așa că nu a mai făcut și alte pagube.

S'a omorât în fața soției sale. Întâmplarea aceasta năpraznică s'a petrecut în Arad. Lăcătușul Gheorghe Cociuban din acest oraș suferind de o boală de nervi și sâtul de viață s'a hotărât să și pună capăt vieții. Într'una din nopțile trecute el s'a sculat din pat și cu un cuțit mare de bucătărie și-a tăiat vinele dela mâni. Oricât a încercat soția sa ca să-l abată dela această faptă n'a putut face nimic. Bărbatul ei a amenințat-o că o ucide și pe ea dacă nu-l lasă în pace. Femeia nu s'a înfricoșat și a încercat să i smulgă cuțitul din mâini. N'a putut face însă nimic și nenorocitul a murit în chinuri mari.

Răfuială între ciobani. Ciobanii Florea Pavel și Nța Kucăreanu, erau de mai multă vreme neltelegeri și certari. În zilele trecute cei doi ciobani s'au întâlnit singuri în câmp și s'au loat la bătaie. În cursul încăierării Florea Pavel a pus mâna pe un ciomag și a început a și lovi dușmanul până l-a doborât la pământ. După această ispravă el a scos un briceag și l-a înjunghiat de mai multe ori.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică următoarele:

S'a hotărât, ca măsură de prevedere și pentru a evita surprinderea, să se execute o serie de exerciții de alarmă.

Ori de câteori se vor face aceste exerciții, ele vor fi anunțate la timp.

Pentru lunile Septembrie și Octombrie 1942 exercițiile de alarmă se vor executa după următorul program:

Denumirea orașului:	Exerciții de alarmă:	
	de zi	de noapte
Sighișoara și	11 Sept.	15 și 23 Sept.
Mediaș	1 Oct.	3 și 13 Oct.
Blaj	11 Sept.	16 și 23 Sept.
	1 Oct.	3 și 14 Oct.
Dumbrăveni și	12 Sept.	16 și 23 Sept.
Târnaveni	2 Oct.	3 și 14 Oct.

Populația este invitată să se conforme prescripțiilor date și să aplice cu toată seriozitatea măsurile ce trebuiesc luate, conform instrucțiunilor cari au fost distribuite la fiecare casă de Potliție.

101 (1-1)

Nu este Român Unit,
care nu citește

„Unirea“ și „Unirea
Poporulul“!!!

O cazemată bolșevică

Iată o blestemată cazemată bolșevică, pe care o atacă soldații români și germani. Este făcută numai din beton și oțel tare pe care nu-l pot frânge nici bombele cele mai mari. Pentru cucerirea lor se varsă mult sânge. Fiecare din aceste cazemate trebuie să fie luată cu asalt, în luptă de baionetă.

„Calendarul dela Blaj“

I-am pus deja sub tipar. Va apărea deci din bună vreme, așa că toată lumea-l va putea avea pe Crăciun.

Dupăce însă hârtie nu avem de ajuns, nu vom putea tipări prea multe exemplare, așa că-i rugăm pe cititorii noștri, să se înscrie din bună vreme pentru calendar la preotul din sat, cărui-i vom trimite toate calenderele cerute deodată ca să le poată împărți din bună vreme.

Domnii Preoți sunt deci rugați, să binevoiasă a face

câte o listă a celor ce doresc „Calendarul dela Blaj pe anul 1943“, că apoi noi nu peste mult vom arăta cât costă calendarul și nu-l vom trimite nimănui pe așteptare, ci numai cu bani trimiși înainte.

Calendarul va fi și acum tot atât de mare și de frumos ca și anii trecuți, cu atât mai ales că anul acesta împlinește anul al 20-lea de când apare.

vedește că franciscanii sunt păstorii de veacuri ai catolicilor din Moldova și arată tot ce au făcut aceștia în cursul veacurilor. Această carte ar trebui s'o citească mulți cât mai mulți Români, ca astfel să se convingă că acei catolici sunt Români catolici.

Poșta gazetel

Clortea Ioan, 12 504, banii trimiși de D-voastră și de Moldovan Iacob, în total 500 lei, i-am primit și i am trecut în costul abonamentelor.

Dimitrie Laichici, 5032, în ziua de 7 Aprilie, am primit 250 lei, lei 200 i-am trecut în contul abonamentului, iar cu restul am cumpărat cărțile comandate de D-voastră, cari s'au trimis între 7 și până la 25 Iulie. Ne miră faptul că nu le-ați primit.

Nicu State, 11748, aveți de achitat pe anul curent lei 170.

Oficiul parohial rom. unit, Cib, C. 321. Am primit lei 100 în contul abonatului Ioan Stanciu.

Păr. V. Șofron 4934, abonamentul D-lui învățator începe în 1 Octombrie 1942, 63 lei s'au introdus pe 1942 și restul de lei 137 s'au trecut pe anul 1943. La Sf. Voastră s'au trecut lei 155 pe anul 1933.

Oficiul parohial gr. cat. Papiu Ilarian, Cu regret vă anunțăm că nu v'am putut trimite cele irei numere, fiindcă nici noi n'am avut destule. Vă mulțumim pentru sprijinul ce-l acordați acestei gazete.

Rășu Ioan, caulor Sărmășel: Cărți de povești și de rugăciuni noi nu avem, însă sunt la «Librăria Seminarului» și se pot comanda direct de acolo cu ramburs, arătându-se și felul cărților „Apostol“ nu este, fiindcă s'a epuizat.

Jand. Plut. Macavei Grigore, 10.607, aveți de achitat 70 lei pe anul curent.

Cornea Ioan pantof., 11.914: Până la 1 Ian. 1943 mai aveți de achitat lei 66.

Pr. Vasile Belțan, 8632, sunteți achitat pe anul curent.

MINISTERUL
DE AGRICULTURĂ ȘI DOMENII, DIRC
ȚIA SILVICĂ, INSPECTORATUL SILVIC
SIBIU. SERV. SILVIC JUD. BLAJ

Nr. 2057-942.

PUBLICAȚIUNE

Se publică spre generală cunoștință, că în ziua de 30 Septembrie 1942 în pădurea «Pârăul mare», parchetul anului 1942/43, proprietatea Fondului Bazilitan, situată pe hotarul comunei Cenade, se va vinde prin licitație publică prin strigări, la ora 9 următoarele: 120 loturi (delnițe) formând parchetul anului 1941-42 în suprafață de circa 160 m. p. fiecare.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitații și cu aplicarea condițiilor generale pentru exploatarea pădurilor statului publicată în Mon. Of. Nr. 106 din 12 August 1912, cum și condițiile speciale de care amatorii pot lua cunoștință dela Ocolul silvic.

Supraoferte nu se primesc.

Șeful serv. silvic județean,
NICOLESCU IACOB
102 (1-1) Ing. șef silvic.

Judecătoria Mixtă Blaj.

Nr. 1182 1942

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștință publică, că în ziua de 3 Octombrie 1942, se vor vinde prin licitație la casa urmăritului din Str. Eliseu Todoran No. 15, și pe lângă plata în bani gata, celor ce vor oferi cel mai mare preț și în caz necesar și sub prețul de strigare următoarele obiecte: un aparat de radeo mic A. I. G. cu acumulator, o mașină de gătit și un lighean cu tablă amăluțită.

Pentru încasarea capitalului restant de 2.180. dobânzile legale dela 11 XI. 1941, după capitalul original de lei 4.000 și lei

212. cheltuieli restante, în foaiea următorului Motișan Andrei din Blaj.

Blaj, 10 Septembrie 1942
Delegat judecătoresc
Portărel
ss Bărbăcescu

METROP. ROM.-UNITĂ — BLAJ
5881—1942. Copie

CONCURS

La Liceul teoretic de fete „Sf. Ecaterina“ sunt vacante următoarele posturi noi, bugetare dela 1 Aprilie 1942.

1. Un post de pedagoagă, care poate să fie licențiată, sau cel puțin bacalaureată.

2. Un post de servitoare nr. 3.

Cele ce doresc să ocupe aceste posturi, își vor înainta cererile Preaveneratului Ordinariat Archiepiscopesc din Blaj, până la data de 30 Septembrie 1942, însoțite de următoarele acte: act de naștere, act de botez, act de naționalitate și pentru postul de pedagoagă și certificat de studii.

Blaj, din ședința consistorială ținută în 12 Sept. 1942.

ss. Dr. Valeriu Traian Frențiu
Administrator Apostolic

Liceul comercial român.-unit
de băeți, — Blaj

Nr. 87—1942.

AVIZ

Se aduce la cunoștința tuturor elevilor cari au cerut înscrierea în acest liceu, că la prezentarea în școală, cu ocaziunea deschiderii anului școlar 1942-43 sunt obligați a se prezenta la Direcțiunea Liceului, însoțiți de părinții sau reprezentanții lor legali.

În lipsa acestora nici un elev nu va putea fi înscris în școală.

Blaj, la 17 Septembrie 1942.

Diracțiunea.

AVIZ

La școlile secundare române unite din Blaj elevii și elevele se vor prezenta Sâmbătă, în 26 Septembrie a. c. Duminecă 27 Sept. se va face Te-Deum, iar Luni, 28 Sept., vor începe cursurile în mod absolut regulat și efectiv, conform comunicatului Ministerului Culturii Naționale.

În cazul când On. Minister ar amâna din nou deschiderea școlilor, elevii și elevele se vor orienta după radio și ziare.

Diracțiunea școlilor
secundare

Un premiu de 3000 lei

primește acela care va aduce un câine de vânătoare, pierdut în 7 Septembrie, la Valea Lungă. Semnalmentele sunt următoarele: Lungă. Semnalmentele sunt următoarele: culoarea brun la pielea de mărime mijlocie, culoarea brun la picioare, iar la spate negru surliu; pieptul gălben și botul alb, la ceafă o pată albă rășugată și numele „Rex“. Găsitorul care va raporta a anunța Primăria comunei Valea Lungă.

99 (2-2)

Cunoștințe folositoare

Sfaturi pentru crescătorii de porci

1. Retezați colții purceilor noui născuți.

2. La vârsta de o lună castrați vierușii pe care nu-i veți opri pentru prăsilă.

3. La vârsta de 2 luni castrați scrofițele pe care nu le veți opri pentru prăsilă.

4. Cel mai târziu la vârsta de 4 luni trebuie să separați vierușii de scrofițe.

5. Scroafele și vierii pot fi întrebuințați pentru prăsilă, începând dela vârsta de 10—12 luni.

6. Întrebuințați la prăsilă numai vierul dela scroafe sănătoase. Dacă vierul are urmași frumoși, țineți acel vier mult timp pentru prăsilă.

7. Vierul să nu vierască mai mult decât odată zi, iar într'un an cel mult de 150 ori.

8. O scroafă bună trebuie să cel puțin 12 țafe.

9. Dacă o scroafă la a doua fătare nu are cel puțin 8 purcei, nu va făta mulți purcei nici odată.

10. O scroafă bună față de două ori pe an câte 10—12 purcei, toți la fel de mari.

11. Timp de 3 zile după fătare scroafa primește o lătură rece, făcută cu urială de orz, ovăz și țărățe de grâu. Mai târziu hrana va fi mai bună.

12. O scroafă bună, care are lapte destul, își crește toți purceii la tel până la vârsta de 2¹/₂ luni.

13. Dacă scroafa după fătare primește hrană destulă și potrivită, în prima lună nu slăbește mai mult decât 10 kg., pe urmă însă să îngrașă la loc.

14. Porcii de toate vârstele, dar mai ales porceii, au nevoie de mișcare în aer liber, de soare și de hrană bună.

15. Purceilor sub 4 luni li se dă hrană de 3 ori pe zi, iar celor de peste 4 luni, de 2 ori.

16. Nu dați porcilor mâncare cu zeamă lungă Fiecare kg de

urială amestecați-l cu ¹/₂ litru apă rece și cu 10 grame praf de cretă.

17. Cu o jumătate oră înaintea mâncării dați porcilor apă curată de băut.

18. Un bôlovan de sare să nu lipsească din ocolul (curtea) porcilor.

19. Adăpostul porcilor să fie curat, uscat, culcușul să fie nepavat.

Cărți nouă

P. TEOFIL A. BĂLIBAN, Calea spre adevăr, carte de rugăciuni cu învățături și cântece creștinești: Ediția 11-a revăzută și îndreptată, 400 pagini de mărimea 11/8 cm. preț broșată 55 Lei, legată în jumătate până la 80, legată complet în până la 100. Iași, Institutul Grafic „Presa bună“, str. Ștefan cel Mare No. 60.

O carte de rugăciuni care, după părerea noastră, va avea mare succes, este aceasta, scrisă de Păr. Teofil A. Băliban. Cărticica e împărțită în 3 părți. În partea întâie aflăm pe scurt întreaga învățătura creștină. Ne miră însă faptul că Păr. Băliban vorbind de presa bună recomandă prea puține cărți și cărticele dela Blaj. Urmează apoi partea a doua, unde aflăm tot felul de rugăciuni, întreaga sf. liturghie, paraclisul, canonul Domnului Cristos și al sf. Iosif, calea sf. Cruci, binecuvântarea euharistică. În partea a treia sunt date cântecele religioase, privesc, cântece Mariane, colinzi, tropare. Cărticica se încheie cu mineiul anului întreg și cu bisericile române unite din București. Dorim ca această cărticică să-și câștige cât mai mulți prieteni.

Pr. Dr. IOSIF PETRU M. PAL: Originea catolicilor din Moldova și Franciscanii, păstorii lor de veacuri. Tipografia Serafica, Săbăoani — Roman, 1942. 264 pagini de format 24/17 cm. preț 200 Lei.

De mult se tot vorbește că Români catolici din Moldova n'ar fi români ci unguri. Păr. Dr. Iosif Petru M. Pal în cartea aceasta a Sf. Sale dovedește că moldovenii catolici sunt băstinașii, neaoși români, că nu sunt Unguri ci Români, că ei își au originea daco-română, slavonă, cumană și secuiană, că nu se deosebesc de românii ortodocși din aceea parte a Moldovei decât numai prin credință. Pe urmă arată, cât de rău fac aceia cari prin graiu viu ori prin scris, adică prin ziare și prin cărți, li numesc Unguri, Maghiari ori Ceangăi, pentru că cei dela Budapesta în forma aceasta pot cer și o parte din Moldova. — În partea a doua a cărții do-